

**Απολογισμός Έτους
2019 και α' εξαμήνου 2020**

Αθήνα, Δεκέμβριος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Επισκόπηση Οικονομικού Περιβάλλοντος σελ. 3
2. Το Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα σελ. 4
3. Εξέλιξη Εργασιών Κλάδου στην Παγκόσμια Αγορά σελ. 5
4. Ξέλιξη της Ελληνικής Αγοράς το 2019 και το α΄ εξάμηνο του 2020 σελ. 8
5. Οι επιδόσεις των μελών της Ένωσηςσελ. 11
6. Εξελίξεις στο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η άρση της επιβολής της εισφοράς του Ν. 128 στις πιστώσεις των χρηματοδοτικών ιδρυμάτωνσελ.13
7. Οι επιπτώσεις της κρίσης του Covid-19 στην εγχώρια αγορά του Factoringσελ. 14
8. Προοπτικές για το 2020 και οι προκλήσεις της ελληνικής αγοράς Factoring σελ. 15
9. Απολογισμός των ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου 2019 – 2020..... σελ. 15

1. Επισκόπηση Οικονομικού Περιβάλλοντος

Παγκόσμια οικονομία, χώρες ευρωζώνης, Ελληνική οικονομία. Η επίπτωση της πανδημίας και οι προβλέψεις για το 2020 και το 2021.

Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η Παγκόσμια οικονομία αναπτύχθηκε το 2019 κατά 2,9%. Τα μεγέθη στις επιμέρους κατηγορίες οικονομιών δείχνουν ότι οι ανεπτυγμένες οικονομίες σημείωσαν ρυθμούς διεύρυνσης 1,7% ενώ οι αναπτυσσόμενες αγορές διευρύνθηκαν κατά 3,7%. Οι επιπτώσεις, ωστόσο, της πανδημίας αναμένεται να είναι ισχυρές και ως εκ τούτου σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του ΔΝΤ¹ (Οκτώβριος 2020) η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να περιορισθεί κατά 4,4% το 2020 και να σημειώσει ανάπτυξη 5,2% το 2021. Πιο συγκεκριμένα, οι ανεπτυγμένες οικονομίες αναμένεται να εμφανίσουν ρυθμούς -5,8% και +3,9% το 2020 και το 2021 αντίστοιχα ενώ οι αναπτυσσόμενες οικονομίες να κινηθούν στο -3,3% και +6% τα ίδια έτη.

Από τις ανεπτυγμένες αγορές οι ΗΠΑ μεγέθυναν το ΑΕΠ τους κατά 2,3%, η οικονομία της ευρωζώνης κατά 1,2%, η Ιαπωνία κατά 0,7%, ο Καναδάς κατά 1,6%, το Ηνωμένο Βασίλειο κατά 1,6% και οι υπόλοιπες ανεπτυγμένες οικονομίες κατά 1,7%. Από τις μεγαλύτερες οικονομίες της ευρωζώνης η Γερμανία σημείωσε αναιμική αύξηση κατά 0,6%, η Γαλλία κατά 1,3%, η Ιταλία κατά 0,3% και η Ισπανία σημείωσε ανάπτυξη 2%.

Οι προβλέψεις, ωστόσο, του ΔΝΤ² εκτιμούν ότι η οικονομία των ΗΠΑ θα περιορισθεί κατά 4,3% το 2020 και θα ανακάμψει κατά 3,1% το 2021 ενώ η οικονομία της ευρωζώνης αναμένεται να επηρεαστεί σημαντικά (πρόβλεψη για -8,3% το 2020 και ανάκαμψη κατά 5,2% το 2021). Αντίστοιχα, η οικονομία της Ιαπωνίας αναμένεται να εμφανίσει ύφεση κατά 5,3% το 2020 και ανάκαμψη κατά 2,3% το 2021, η οικονομία του Καναδά εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 7,1% (με εκτιμώμενη ανάπτυξη 5,2% το 2021) και το ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου εκτιμάται ότι θα περιορισθεί κατά 9,8% το 2020 και θα ανακάμψει κατά 5,9% το 2021.

Αναφορικά με τις οικονομίες της ευρωζώνης εκτιμάται ότι η ύφεση θα είναι εντονότερη στην Ισπανία (-12,8% το 2020 και ανάπτυξη κατά 7,2% το 2021), με αντίστοιχα ισχυρό αποτύπωμα στην οικονομία της Ιταλίας (-10,6% και πρόβλεψη για ανάπτυξη 5,2% το 2021) και επίσης σημαντική μείωση στη Γαλλία (-9,8% και ανάπτυξη 6% το 2021). Αναφορικά με τη μεγαλύτερη οικονομία της ευρωζώνης, στη Γερμανία εκτιμάται ότι η ύφεση θα είναι ηπιότερη (-6% το 2020) με ανάκαμψη +4% το 2021). Η οικονομία της Κίνας εκτιμάται ότι θα είναι από τις ελάχιστες μεγάλες οικονομίες που θα διατηρήσουν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2020. Έτσι μετά τη σημαντική αύξηση που σημείωσε το ΑΕΠ το 2019 (+6%) εκτιμάται ότι η ανάπτυξη το 2020 θα ανέλθει στο 1,9% και θα σημειώσει εκ νέου ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2021 (+8,2%). Από τις λοιπές αναπτυσσόμενες οικονομίες η οικονομία της Ινδίας εμφάνισε υψηλό ρυθμό ανάπτυξης το 2019 (+4,2%) αλλά θα συρρικνωθεί κατά 10,3% το 2020 και εκτιμάται ότι θα επανέλθει σε ανάπτυξη το 2021 (+8,8%). Η οικονομία της Ρωσίας αναπτύχθηκε κατά 1,3% το 2019 και εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 4,1% το 2020 ενώ θα διευρυνθεί εκ νέου κατά 2,8% το 2021. Αντίστοιχα, η οικονομία της Βραζιλίας σημείωσε ανάπτυξη 1,1% το 2019 και αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 5,8% το 2020 και να αναπτυχθεί εκ νέου κατά 2,8% το 2021 ενώ τέλος η οικονομία του Μεξικό αναμένεται να συρρικνωθεί εκ νέου το 2020 κατά 9% (το 2019 σημείωσε ύφεση κατά 0,3%) και να αναπτυχθεί κατά 3,5% το 2021.

¹ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/09/30/world-economic-outlook-october-2020>

² https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEO/WORLD

Στη χώρα μας σύμφωνα με την Έκθεση του Διοικητή της ΤτΕ³, «Το 2019 η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας διατηρήθηκε, παρά την επιβράδυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές διαμορφώθηκε σε 1,9%, όπως και το 2018, ενώ ο αντίστοιχος ρυθμός της οικονομίας της ζώνης του ευρώ επιβραδύνθηκε σε 1,2% από 1,9% το 2018».

Σύμφωνα πάντα με τον Διοικητή της ΤτΕ «Στη συνέχιση της ανάκαμψης το 2019 συνέβαλαν όλες οι συνιστώσες της ζήτησης, καταγράφοντας αύξηση: οι καθαρές εξαγωγές, κυρίως υπηρεσιών (τουριστικών και ναυτιλιακών), αλλά και αγαθών, οι επενδύσεις, κυρίως σε μεταφορικό εξοπλισμό και σε κατοικίες, η ιδιωτική κατανάλωση, λόγω της σημαντικής ανόδου του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, και η δημόσια κατανάλωση. Παρά την επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου, η εξαγωγική επίδοση της χώρας, κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών αλλά και των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών, παρέμεινε ισχυρή, όπως φαίνεται από την αύξηση των μεριδίων των εξαγωγών στο ΑΕΠ, ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας σε όρους σχετικών τιμών και σε όρους σχετικού κόστους εργασίας που έχει επιτευχθεί. Σε όρους όμως διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να υστερεί, καθώς προβλήματα όπως το μη μισθολογικό κόστος, το φορολογικό βάρος των επιχειρήσεων, οι συνθήκες τραπεζικής χρηματοδότησης και το θεσμικό πλαίσιο δυσχεραίνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και την ανάπτυξη εξαγωγικών δραστηριοτήτων».

Όσον αφορά την πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2020 σύμφωνα με την τριμηνιαία έκθεση του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου Σεπτεμβρίου 2020⁴ καταγράφηκε «Ραγδαία πτώση του ΑΕΠ το Β' τρίμηνο του 2020 κατά 15,2%» ενώ η ύφεση διαμορφώθηκε στο 7,9% το Α' εξάμηνο.

2. Το Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα

Σύμφωνα με τον Ετήσιο Απολογισμό της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών⁵ ορισμένες από τις εξελίξεις όσον αφορά στο τραπεζικό περιβάλλον για το 2019 ήταν:

1. Η αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και η βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού των μελών της ΕΕΤ. Η ενίσχυση της ρευστότητας των Τραπεζών μέσω της επιστροφής καταθέσεων, της πρόσβασής τους στη διατραπεζική αγορά και της πλήρους απεξάρτησής τους από τον έκτακτο μηχανισμό ενίσχυσης της ρευστότητας (ELA).
2. Η πλήρης άρση των περιορισμών στις αναλήψεις μετρητών και στις μεταφορές κεφαλαίων από την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Η διατήρηση της οργανικής κερδοφορίας του Τραπεζικού συστήματος της χώρας.
3. Η διατήρηση υψηλών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας.
4. Οι επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες, η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών εξυπηρέτησης της πελατείας και η περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας των συναλλαγών.
5. Η ενεργός παρουσία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στην ενίσχυση των αναπτυξιακών μέτρων για την τόνωση της ελληνικής οικονομίας με στοχευμένες δράσεις.

³ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2019: <https://www.bankofgreece.gr/Publications/ekthdkth2019.pdf>

⁴ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/triminiaio_deltio-septemvrios_2020.pdf

⁵ Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Απολογισμός 2019

6. Η αποτελεσματική εφαρμογή του νέου Ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου και η ομαλή προετοιμασία του τραπεζικού συστήματος σε ό,τι αφορά το διαρκώς εξελισσόμενο πλαίσιο.
7. Η έγκαιρη προετοιμασία για την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που είχε ανακοινωθεί για τον Ιανουάριο 2020 (Stress Test 2020) και η οποία λόγω των έκτακτων συνθηκών της πανδημικής κρίσης, αναβλήθηκε κατά ένα έτος.

Σύμφωνα επίσης με στοιχεία της ΕΕΤ, το σύνολο των τραπεζικών καταστημάτων συνέχισε να μειώνεται (από 1981 το 2018 σε 1834 το 2019), ενώ μικρή αύξηση σημείωσε ο αριθμός των ΑΤΜ (από 5.625 το 2018 σε 5.702 το 2019) πιστοποιώντας ότι οι Τράπεζες έχουν ξεκινήσει να εφαρμόζουν στρατηγικές ψηφιακού μετασχηματισμού του λειτουργικού τους μοντέλου, γεγονός το οποίο επιταχύνεται από τις συνθήκες περιορισμού της κυκλοφορίας που επιβάλλονται λόγω της τρέχουσας υγειονομικής κρίσης και ως εκ τούτου ανάγκης αύξησης των ψηφιακών συναλλαγών από καταναλωτές και επιχειρήσεις.

Σε λοιπά μεγέθη αναφέρεται ο περιορισμός του λειτουργικού κόστους (από €3,9 δις το 2018 σε €3,3 δις το 2019), η μικρή αύξηση της προ προβλέψεων κερδοφορίας (από €3,38 δις σε €3,52 δις), η αύξηση του ενεργητικού (από €292 δις το 2018 σε €309 δις το 2019) και των καταθέσεων ιδιωτικού τομέα (από €134,5 δις το 2018 σε €159 δις το 2019).

Σύμφωνα με την έκθεση του Διοικητή της ΤτΕ : «Οι εξελίξεις στο τραπεζικό σύστημα το 2019 προσδιορίστηκαν από τη βελτιωμένη λειτουργική κερδοφορία, τη διατήρηση της κεφαλαιακής επάρκειας σε ικανοποιητικό επίπεδο, τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη της πιστωτικής επέκτασης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, την άνοδο των τραπεζικών καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα και την περαιτέρω μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) στους ισολογισμούς των τραπεζών, το οποίο όμως παραμένει πολύ υψηλό».

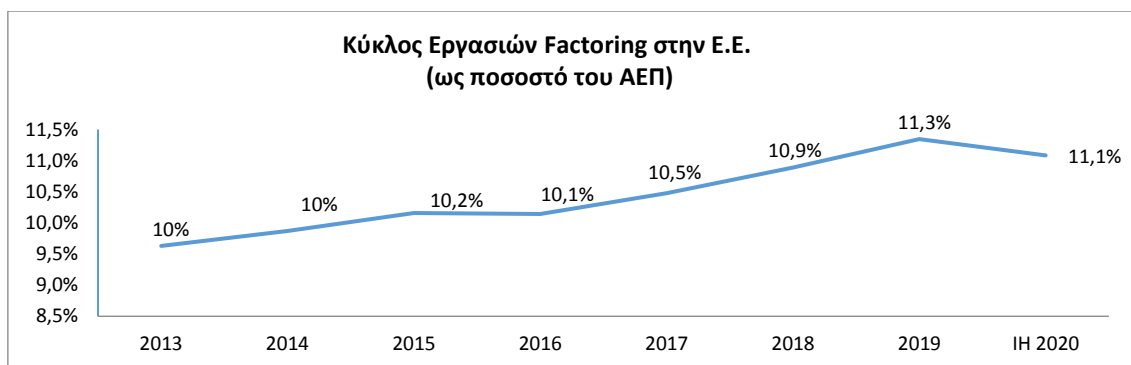
Όσον αφορά στην πιστωτική επέκταση για το 2019 αυτή κατέγραψε συνολικά αρνητικό πρόσημο κατά -0,4% με συρρίκνωση των χρηματοδοτήσεων προς νοικοκυριά (- 2,6%) ενώ οι χρηματοδοτήσεις προς επιχειρήσεις σημείωσαν αύξηση κατά 2,2%. Τέλος, τα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις εξακολούθησε και το 2019 να περιορίζεται.

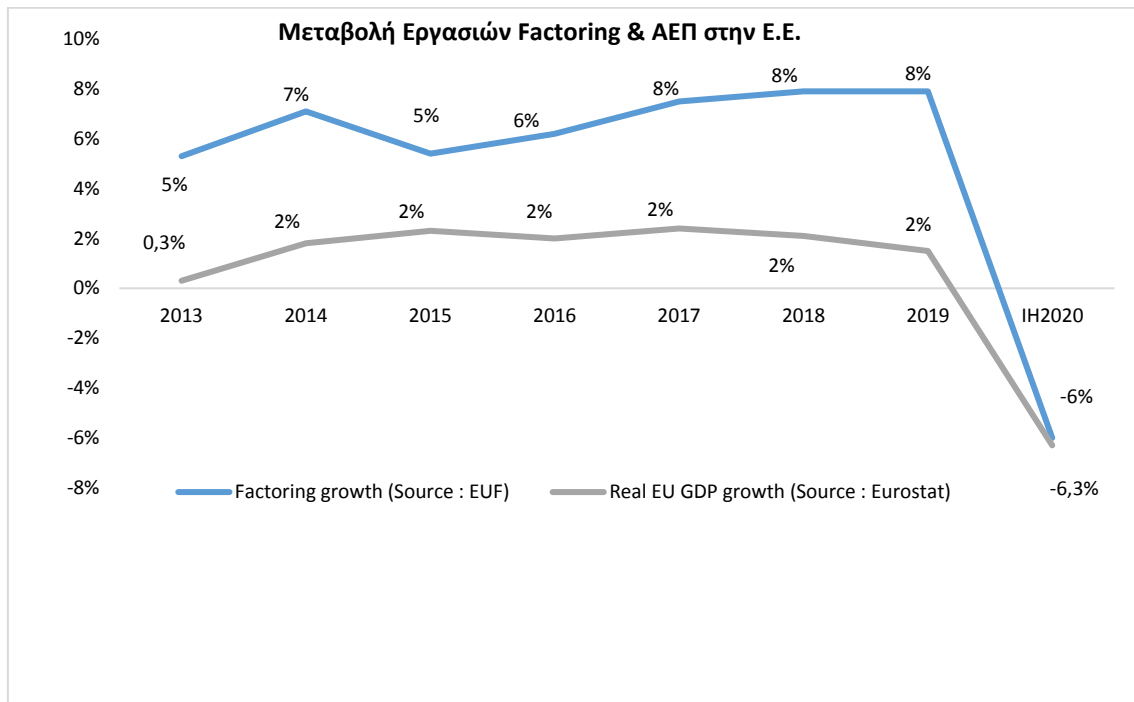
3. Εξέλιξη των Εργασιών του Factoring στην Παγκόσμια Αγορά

Σύμφωνα με στοιχεία της Factors Chain International⁶, το μέγεθος της παγκόσμιας αγοράς του Factoring ανήλθε σε €2.917 δις σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2018 κατά περίπου 5,5% (2018 : €2.767 δις) και διεύρυνση για τρίτη συνεχή χρονιά (2017 : +6%, 2016: + 9%). Σύμφωνα με τον ίδιο οργανισμό, η Ευρώπη συνεχίζει να αποτελεί τη μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως (μερίδιο 68%) με κύκλο εργασιών άνω των €1.910 δις και σημειώνοντας αύξηση 7,9% σε σχέση με το 2018. Το 2019 αποτέλεσε την 11^η συνεχή χρονιά ανόδου των εργασιών Factoring στην Ευρώπη. Η αύξηση των εργασιών Factoring το 2019 υπερβαίνει κατά πολύ την αύξηση του ΑΕΠ (+2% για το 2019 στην Ευρωζώνη) και σύμφωνα με τα στοιχεία του EU Federation for the Factoring & Commercial Finance Industry⁷ η διεύρυνση των εργασιών του κλάδου σε σχέση με

⁶https://fci.nl/en/news/press-release-today-fci-publishes-2020-global-factoring-annual-review?language_content_entity=en
⁷<https://euf.eu.com/news/newsflash/factoring-and-commercial-finance-continues-to-grow-a-mechanism-for-real-economy-support-in-the-eu.html>

το ΑΕΠ ανήλθε σε 11,3% σημειώνοντας περαιτέρω βελτίωση και καταδεικνύοντας τη σημαντικότητα του θεσμού στη λειτουργία των οικονομιών. Σε επίπεδο χωρών η Γαλλία συνεχίζει να είναι η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή αγορά σημειώνοντας σημαντική αύξηση (+9% φθάνοντας στα €349 δις). Η Γερμανία είναι πλέον η δεύτερη μεγαλύτερη αγορά με συνολικό ύψος διαχειριζόμενων απαιτήσεων €275 δις και αύξηση 14% σε σχέση με το 2018, υποσκελίζοντας την αγορά της Ιταλίας (€263 δις και αύξηση 6% σε σχέση με το 2018). Στη Γερμανία το ποσοστό των εργασιών Factoring σε σχέση με το ΑΕΠ ανέρχεται σε 8% ενώ στην Ιταλία σε 15%. Η Ισπανία βρίσκεται στην τέταρτη θέση με μέγεθος αγοράς €185 δις σημειώνοντας αύξηση 12% σε σχέση με το 2019 και ποσοστό διείσδυσης στο ΑΕΠ 15%. Όσον αφορά στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου αυτή σημείωσε μικρή μείωση (-1% σε σχέση με το 2018) και ανήλθε σε €329 δις ενώ το ποσοστό διείσδυσης ανήλθε σε 13%. Το συνολικό ύψος των χρηματοδοτήσεων στον συγκεκριμένο κλάδο στην Ε.Ε. ανέρχεται περίπου σε €275 δις και αφορούν κεφάλαια τα οποία έχουν χορηγηθεί σε περίπου 280.000 επιχειρήσεις. Όπως και το 2018 το 80% του συνολικού κύκλου εργασιών αφορά σε εργασίες εγχωρίου Factoring και το 20% σε διεθνές Factoring. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ίδια πηγή το «Factoring χωρίς αναγωγή» αποτέλεσε το 2019 το 52% των συνολικών εργασιών υποσκελίζοντας για πρώτη φορά τις εργασίες «με αναγωγή».

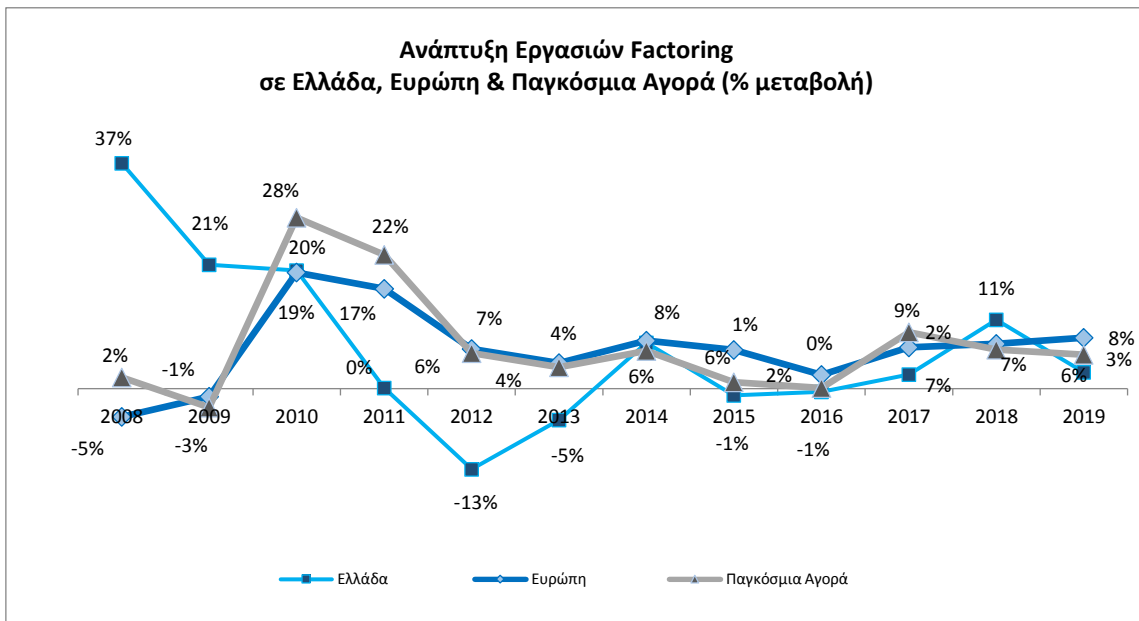

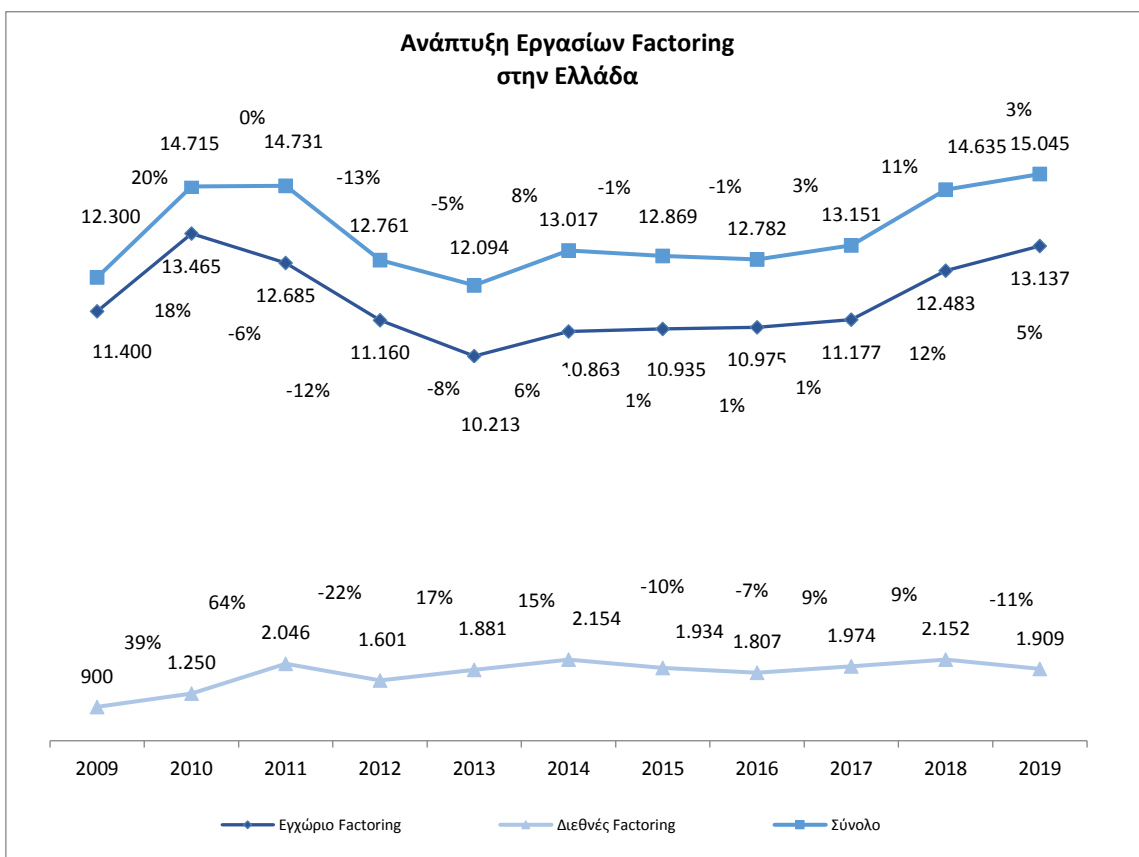
Οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας επηρέασαν φυσικά και την ευρωπαϊκή αγορά του Factoring, η οποία εντός του α' εξαμήνου του 2020 σημείωσε συρρίκνωση για πρώτη φορά από το 2008. Το μέγεθος των εργασιών μειώθηκαν κατά 6% προσεγγίζοντας τα επίπεδα μείωσης του ΑΕΠ (-6,5%). Τις μεγαλύτερες μειώσεις σημείωσαν η Ιταλία (Factoring -13,1%, ΑΕΠ -10,9%), η Γαλλία (Factoring -10,2%, ΑΕΠ -9,3%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (Factoring -14%, ΑΕΠ -7,7%). Αντίθετα, η Γερμανία (Factoring +1,6%, ΑΕΠ -4,2%), η Ολλανδία (Factoring +4,6%, ΑΕΠ -2,6%) και η Νορβηγία (Factoring +2,6%, ΑΕΠ -12,9%) σημείωσαν ανάπτυξη παρά τις πρωτόγνωρες οικονομικές συνθήκες που διαμόρφωσε η πανδημία. Η επόμενη μεγαλύτερη σε όρους κύκλου εργασιών ήπειρος είναι η Ασία (€687 δις), η οποία σημείωσε μικρή μείωση (-1,1%). Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργασιών συνεχίζει να διενεργείται στην Κίνα, η οποία σημείωσε μείωση κατά (2%), ενώ η δεύτερη μεγαλύτερη αγορά αυτή της Ιαπωνίας σημείωσε οριακή μεταβολή (0,2%).

Η αγορά της Λατινικής Αμερική σημείωσε αύξηση 9% με τη μεγαλύτερη αγορά, αυτή της Βραζιλίας να σημειώνει στασιμότητα (-1,2%) αλλά τη δεύτερη μεγαλύτερη, αυτή της Χιλής να σημειώνει σημαντική αύξηση κατά 27% και την τρίτη (Μεξικό), επίσης, αύξηση 3%. Σημειώνεται ότι η αγορά του Περού συνέχισε να διευρύνεται και το 2019 (+15,7%) διατηρώντας τη σημαντική τάση ανάπτυξης του 2018 (+19%).

Η αγορά της Βόρειας Αμερικής σημείωσε και το 2019 μείωση (-3,7%) όπως άλλωστε είχε σημειώσει και το 2018 (-2%). Ενώ η αγορά του Καναδά ανέκαμψε (+31%) μετά τη σημαντική μείωση του 2018 (-58% το 2018 σε σχέση με το 2017), η αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών η οποία και αποτελεί ποσοστό πλέον του 95% σημείωσε μείωση 4,6%.

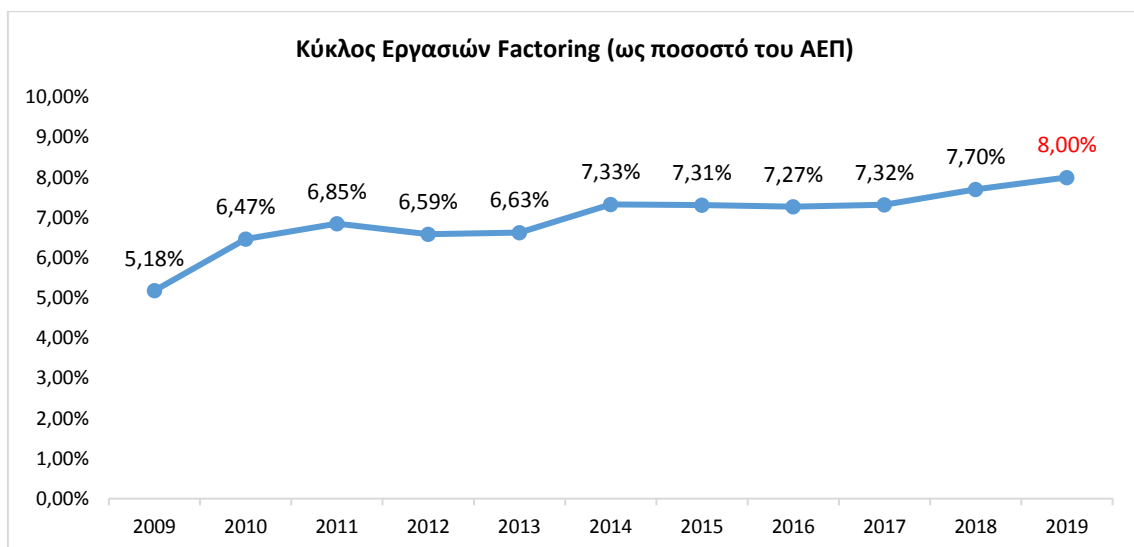
4. Η Εξέλιξη της Ελληνικής Αγοράς το 2019 και το α' εξάμηνο του 2020

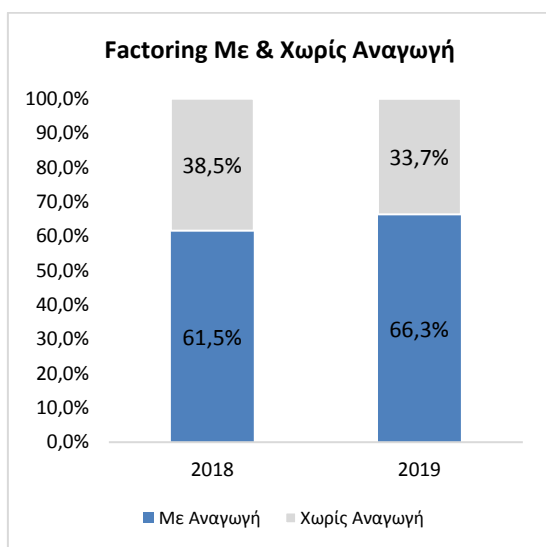
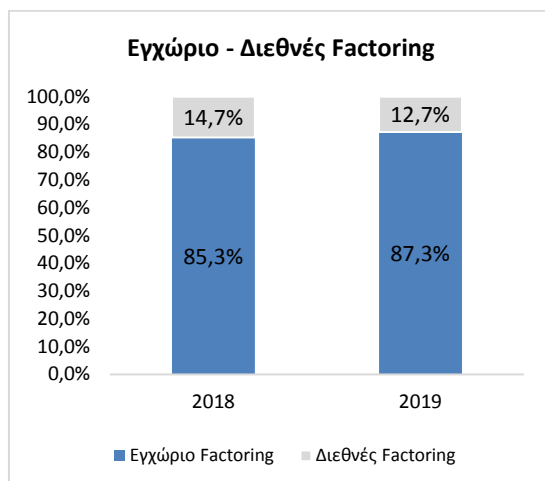
Όσον αφορά στην Ελλάδα, οι εργασίες Factoring σημείωσαν μικρή αύξηση κατά 2,8% και ανήλθαν σε €15 δις έναντι €14,6 το 2018. Σημαντικός παράγοντας, ο οποίος επηρέασε τις εργασίες του θεσμού ήταν η επιβολή της εισφοράς του Ν. 128 στις χρηματοδοτήσεις του Factoring⁸. Η συγκεκριμένη εξέλιξη επηρέασε σημαντικά τις εργασίες του κλάδου κατά το β' εξάμηνο του 2019 καθώς επέφερε σημαντικό συγκριτικό μειονέκτημα στον θεσμό και ανέκοψε τη σημαντική ανάπτυξη του 2018 (+11,4). Παρά την ανωτέρω δυσμενή εξέλιξη (η οποία αποκαταστάθηκε με την ψήφιση του Ν. 4646/2019) η διεύθυνση του θεσμού στην οικονομία βελτιώθηκε οριακά (ήτοι, από 7,7% σε 8,3% σε σχέση με το ΑΕΠ). Παρά ταύτα, η σύγκριση του συγκεκριμένου δείκτη με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό (περίπου 11,3%) καταδεικνύει τις θετικές προοπτικές του θεσμού στη χώρα μας.

Από το σύνολο των εργασιών, το 87% αφορά σε εργασίες εγχωρίου Factoring, ήτοι έναντι εκχωρούμενων απαιτήσεων στην ημεδαπή (€13,1 δις, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2018 που ο αντίστοιχος δείκτης ήταν 85%) και το 13% αφορά σε διεθνές Factoring όπου είτε οι προμηθευτές είτε οι αγοραστές αυτού βρίσκονται στην αλλοδαπή. Οι συνολικές εργασίες Διεθνούς Factoring κατέγραψαν μείωση της τάξης του 10% και διαμορφώθηκαν σε €1,9 δις (έναντι €2,1 δις το 2018) ενώ από το σύνολο αυτών το 97% περίπου αφορά σε εργασίες εξαγωγικού Factoring και μόλις το 3% σε εισαγωγικό Factoring. Από τις συνολικές εργασίες του Διεθνούς Factoring, το 36% περίπου διενεργείται με ανταποκριτές (ήτοι, μέσα από το δίκτυο του διεθνούς οργανισμού Factors Chain International), όταν το αντίστοιχο ποσοστό το 2010 ήταν 80% γεγονός που καταδεικνύει την συνεχή εξοικείωση των Ελλήνων πρακτόρων με τις διεθνείς αγορές.

Οι υπηρεσίες Factoring με αναγωγή αυξήθηκαν ποσοστιαία φθάνοντας στο 66% του συνόλου (έναντι 61,5% το 2018). Αντίστοιχα οι υπηρεσίες Factoring χωρίς αναγωγή περιορίστηκαν στο 34% του συνόλου (2018: 38,5%). Οι υπηρεσίες αναγγελλόμενου Factoring διευρύνθηκαν περαιτέρω φθάνοντας στο 80% έναντι του 77% το 2018, πιστοποιώντας πλέον την ευρεία αποδοχή του θεσμού στην οικονομία και την εξοικείωση τόσο των προμηθευτών όσο και των αγοραστών με το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό εργαλείο.

⁸ Βάσει του Νόμου 4607/2019

Η κατάταξη της χώρας μας βάσει των στατιστικών στοιχείων της Factors Chain International (F.C.I.) όσον αφορά στο εξαγωγικό Factoring παρέμεινε σταθερή στην 7^η θέση το 2019 (2018: 7^η θέση επίσης).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

<i>ποσά σε εκατ. €</i>				
	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING 2019		ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING 2019	
1	ΗΠΑ	3.863	ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	2.159
2	ΚΙΝΑ	1.339	ΤΑΙΒΑΝ	2.073
3	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.326	ΤΟΥΡΚΙΑ	1.902
4	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	902	ΙΤΑΛΙΑ	1.093
5	ΓΑΛΛΙΑ	819	ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	980
6	ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	783	ΙΣΠΑΝΙΑ	737

7	ΙΤΑΛΙΑ	767	ΕΛΛΑΔΑ	651
8	ΕΛΒΕΤΙΑ	502	ΙΝΔΙΑ	589
9	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	397	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	574
10	ΙΣΠΑΝΙΑ	319	ΚΙΝΑ	510
11	ΠΟΛΩΝΙΑ	290	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	421
12	ΤΣΕΧΙΑ	244	ΗΠΑ	353
13	ΚΑΝΑΔΑΣ	220	ΙΑΠΩΝΙΑ	347
14	ΒΕΛΓΙΟ	209	ΜΕΞΙΚΟ	331
15	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	202	ΠΕΡΟΥ	277

Πηγή F.C.I.

Όσον αφορά το πρώτο εξάμηνο του 2020 οι επιπτώσεις της πανδημίας του Covid-19 επηρέασαν όπως είναι αναμενόμενο και τις εργασίες του Factoring στη χώρα μας. Έτσι παρά τη θετική επίπτωση από την άρση της επιβολής της εισφοράς του Ν. 128 από 1/1/2020, η τρέχουσα υγειονομική κρίση και τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο επηρέασαν αρνητικά την αγορά, η οποία κατέγραψε μείωση εργασιών κατά 5% το α΄ εξάμηνο του 2020 καταγράφοντας, ωστόσο, μικρότερη μείωση από την αντίστοιχη του ΑΕΠ (- 10,3% την ίδια περίοδο).

5. Οι επιδόσεις των μελών της Ένωσης

Οι ελληνικές τράπεζες αλλά και οι αλλοδαπές (είτε με μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα μας) είτε με τη διαδικασία παροχής υπηρεσιών στην αλλοδαπή χωρίς μόνιμη εγκατάσταση δραστηριοποιούνται στην πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, είτε μέσω θυγατρικών εταιρειών αποκλειστικού σκοπού (που λειτουργούν βάσει του Ν. 1905/1990), είτε με εξειδικευμένες μονάδες αυτών. Όπως είναι γνωστό η αγορά του Factoring σε εθνικό επίπεδο χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση εργασιών στις εταιρείες Factoring οι οποίες είναι θυγατρικές των συστημικών Τραπεζών. Η συγκεκριμένη τάση διατηρήθηκε και το 2019 που το 98% των εργασιών συνέχισε να πραγματοποιείται από αυτές. Τα συνολικά κεφάλαια που έχουν διατεθεί από τις συγκεκριμένες εταιρείες την 31.12.2019⁹ ανήλθαν σε €1,94 δις σημειώνοντας ουσιαστικά ανακοπή της αυξητικής τάσης που είχε παρατηρηθεί το 2018 σε σχέση με το 2017 (+14%) κυρίως λόγω της επιβολής της εισφοράς του Ν. 128 όπως αναφέρθηκε. Τα στοιχεία των μελών¹⁰ καταδεικνύουν διαρκή κερδοφορία από το 2012 έως και το 2019 αλλά και υψηλή ποιότητα χαρτοφυλακίου. Τα συνολικά κέρδη προ φόρων το 2019 ανήλθαν σε €53,9 εκατ. σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το 2018 κατά 9% περίπου.

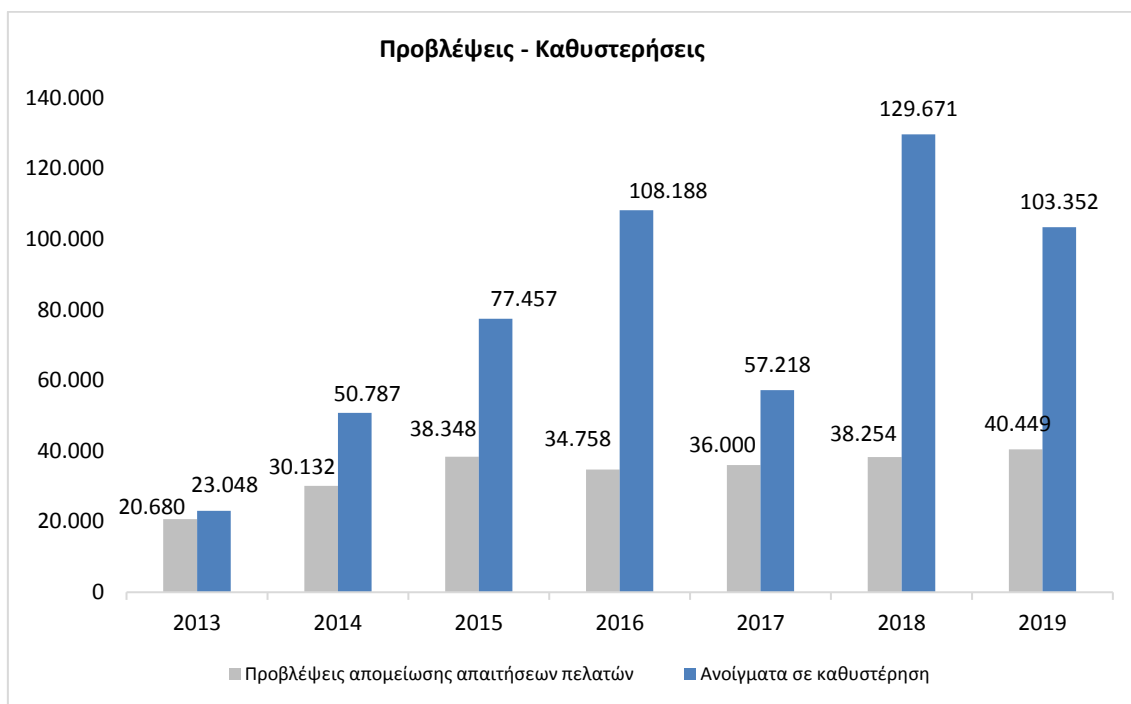
Τα ανοίγματα σε καθυστέρηση μετά και την εφαρμογή του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (IFRS 9) μειώθηκαν από €129 εκατ. το 2018 σε €109 εκατ. το 2019. Έτσι, ο δείκτης των καθυστερούμενων ανοιγμάτων σε σχέση με το σύνολο των κινδύνων ανέρχεται σε 5,3% αισθητά βελτιωμένος σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη του 2018 (6,6%), ποσοστό εξαιρετικά χαμηλό αν αναλογιστεί κανείς το μέγεθος της κρίσης και το αποτύπωμα που αυτή άφησε στους ισολογισμούς των Τραπεζών. Στην επίτευξη των συγκεκριμένων

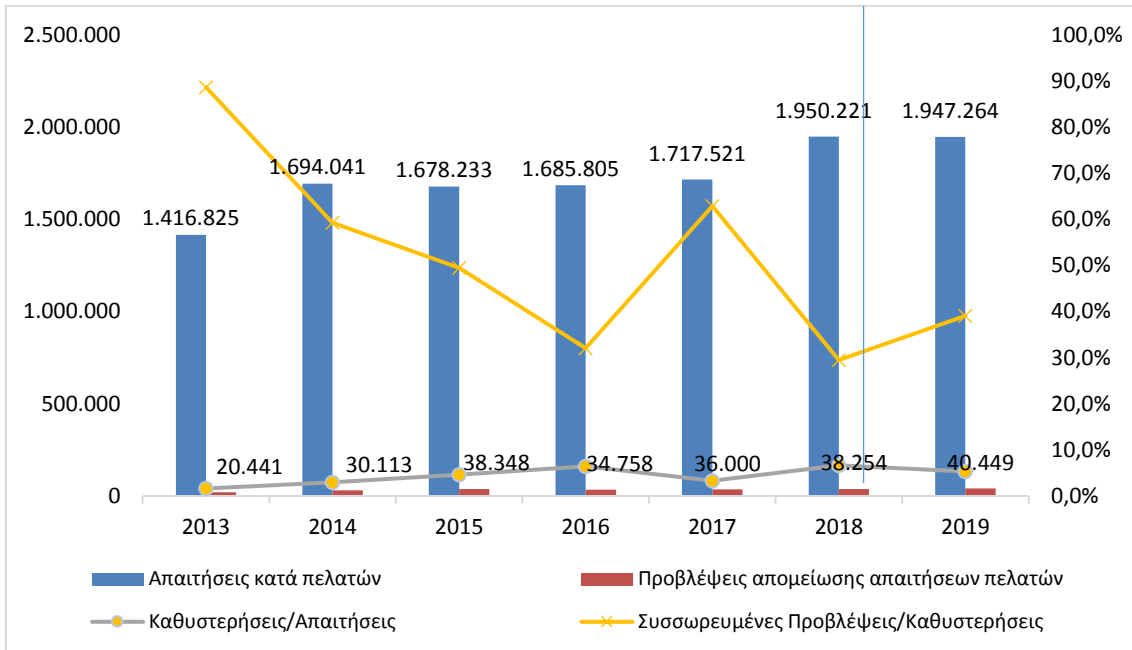
⁹ Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών ABC Factors A.E (<http://www.abcfactors.gr/gr/oikonomikes-katataseis/>), Eurobank Factors A.E (<http://www.eurobankfactors.gr/Annual.aspx>), Εθνική Factors A.E (<http://www.nbgfactors.gr/gr/financial.html>) και Πειραιώς Factoring A.E <http://www.piraeus-factoring.gr/el/company/financial%20results>)

¹⁰ Αφορά τα μέλη που δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις

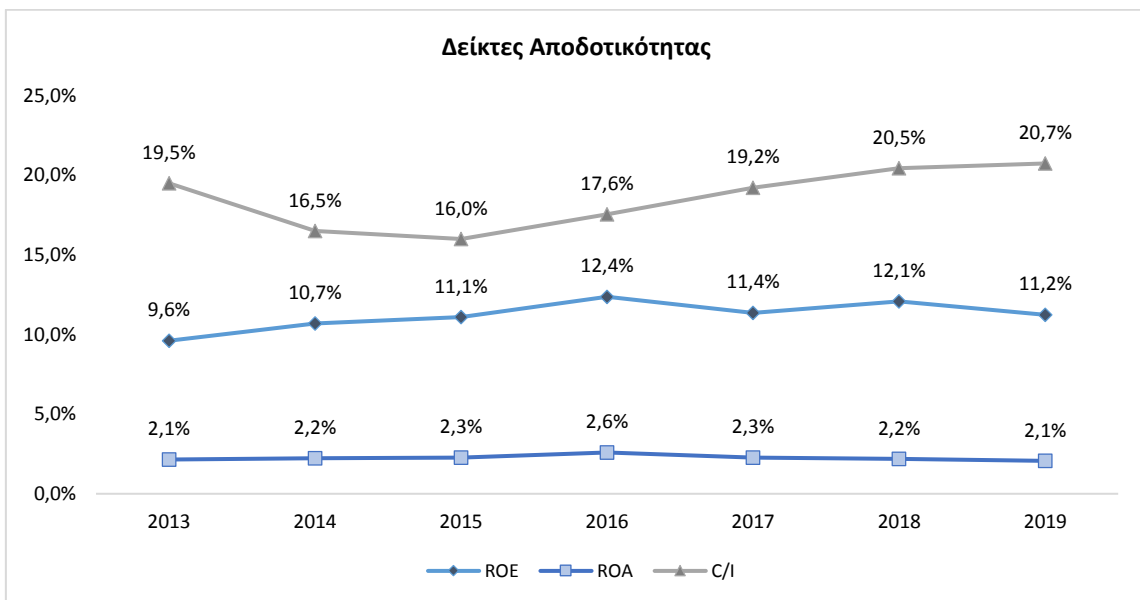
επιδόσεων συντελούν κυρίως τέσσερις παράγοντες, όπως έχει αναφερθεί και στους Απολογισμούς προηγούμενων ετών, ήτοι :

- i. Ο βραχυπρόθεσμος ορίζοντας των χρηματοδοτούμενων απαιτήσεων,
- ii. Η εξοικείωση των πρακτόρων με τις ιδιαιτερότητες του κάθε κλάδου χρηματοδότησης, γεγονός που επιτρέπει να αναπτύσσεται τεχνογνωσία κατά τη χρηματοδότηση των εμπορικών συναλλαγών,
- iii. Η διασπορά των εκχωρούμενων απαιτήσεων και
- iv. Το γεγονός ότι οι εκχωρούμενες απαιτήσεις αποτελούν ταυτόχρονα την εξασφάλιση αλλά και το μέσο αποπληρωμής της χρηματοδότησης.

Όσον αφορά στους δείκτες αποδοτικότητας, ο δείκτης αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων (ROE) του κλάδου ανήλθε σε 11,2% (έναντι 12,1% το 2018), ο δείκτης αποδοτικότητας απασχολούμενων κεφαλαίων (ROA) ανήλθε σε 2,1 (έναντι 2,2% το 2018) και ο δείκτης κόστους προς έσοδα (C/I) ανήλθε σε 20,7 (έναντι 20,5 το 2018).

6. Εξελίξεις στο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η άρση της επιβολής της εισφοράς του Ν. 128 στις πιστώσεις των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων

Όπως αναφέρθηκε με το άρθρο 63 του Νόμου 4607/2019, ΦΕΚ Α 65 επιβλήθηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας η εισφορά του Ν.128 στις πιστώσεις των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων. Η

συγκεκριμένη επιβολή επέφερε αρνητικές συνέπειες στη λειτουργία του θεσμού και επηρέασε δυσμενώς την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Για το σκοπό αυτό, η Ένωση εκπόνησε ένα σχέδιο δράσης με σκοπό την προβολή των θέσεων της αποστέλλοντας υπόμνημα προς το Υπουργείο Οικονομικών και πραγματοποιώντας συναντήσεις και επικοινωνίες σε κυβερνητικό, πολιτικό και θεσμικό επίπεδο κατά τις οποίες δόθηκε η δυνατότητα παράθεσης επιχειρημάτων σχετικά με τις αρνητικές συνέπειες επέκτασης της συγκεκριμένης εισφοράς στις πιστώσεις από χρηματοδοτικά ιδρύματα.

Πράγματι με την ψήφιση του Νόμου 4646/2019 (ΦΕΚ Α΄ 201 12.12.2019) η επιβολή της εισφοράς του Ν. 128 στις πιστώσεις των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων καταργήθηκε και εκτιμάται ότι οι αρνητικές συνέπειες που επήλθαν στην αγορά κατά το β΄ εξάμηνο του 2019 αποκαταστάθηκαν εντός του 2020.

7. Οι επιπτώσεις της κρίσης του Covid-19 στην εγχώρια αγορά του Factoring

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω τα περιοριστικά μέτρα, τα οποία εφάρμοσαν κυβερνήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τον περιορισμό των επιπτώσεων της επηρέασαν όπως ήταν άλλωστε αναμενόμενο και τις εργασίες του Factoring στη χώρα μας. Έτσι, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν τα μέλη της Ένωσης για το α΄ εξάμηνο η αγορά κατέγραψε μείωση κατά 5% καταγράφοντας, ωστόσο, μικρότερη μείωση από την αντίστοιχη του ΑΕΠ (-7,9% την ίδια περίοδο).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις των μελών της Ένωσης οι επιπτώσεις σε επίπεδο μεγέθους αγοράς φαίνεται να είναι ήπιες για το 2020 αν και δεν είναι εφικτό να γίνουν ακριβείς εκτιμήσεις λόγω του ιδιαίτερα έντονου β΄ κύματος της πανδημίας, η οποία δοκιμάζει τις αντοχές του υγειονομικού συστήματος, της κοινωνίας και της οικονομίας τόσο στη χώρα μας όσο και διεθνώς.

Σημειώνεται, επίσης, ότι η κυβέρνηση καθώς και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών έλαβαν σειρά μέτρων για τον περιορισμό των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας. Μέχρι στιγμής το Factoring σε εθνικό επίπεδο δεν έχει περιληφθεί στην περίμετρο των ενεργειών για την ενίσχυση των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της πανδημίας. Τα συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία έχουν σαν σκοπό να διοχετευθεί σημαντική ρευστότητα στην αγορά (είτε με τη μορφή νέων δανειοδοτήσεων με ευνοϊκούς όρους και κρατικές εγγυήσεις, είτε με τη μορφή επιδότησης τόκων, είτε με τη μορφή αναστολής πληρωμής δόσεων δανείων, είτε με τη μορφή αναστολής οφειλών προς το Δημόσιο) και ως εκ τούτου να τονώσουν τη ρευστότητα των επιχειρήσεων είναι πιθανό να επηρεάσουν πρόσκαιρα τις χρηματοδοτήσεις μέσω Factoring. Εκτιμάται, ωστόσο, ότι η συγκεκριμένη επίπτωση θα έχει προσωρινά χαρακτηριστικά.

Αναφορικά με επιπτώσεις στην ποιότητα χαρτοφυλακίου, πάντα σύμφωνα με εκτιμήσεις των μελών της Ένωσης, μέχρι και το γ΄ τρίμηνο του έτους δεν είχαν παρατηρηθεί συστημικές καθυστερήσεις στο ρυθμό αποπληρωμής των υποχρεώσεων οφειλετών πλην βέβαια των ρυθμιστικά καθορισμένων μέτρων αναστολής πληρωμής επιταγών που νομοθέτησε η ελληνική κυβέρνηση.

8. Προοπτικές για το 2020 και οι προκλήσεις της ελληνικής αγοράς Factoring

Λόγω των τρεχουσών συνθηκών της πρωτόγνωρης υγειονομικής κρίσης που βιώνει ο πλανήτης και των διαρκών αναθεωρήσεων που κάνουν οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί είναι δύσκολο να γίνουν ακριβείς προβλέψεις για την τελική διαμόρφωση του μεγέθους της αγοράς του Factoring το 2020. Έτσι, σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο¹¹ οι προβλέψεις για το μέγεθος συρρίκνωσης της παγκόσμιας οικονομίας αναφέρουν ποσοστό μεταβολής -4,4% και αντίστοιχα αύξηση +5,2% για το 2021. Όσον αφορά την Ευρωζώνη προβλέπεται μεγαλύτερη του μ.ο. μείωση, ήτοι -8,3% (σημ. το 2019 +1,3%) και αύξηση 3,1% το 2021. Αναφορικά με τη χώρα μας προβλέπεται μείωση του ΑΕΠ κατά 9,5% (2019: +1,9%) και αντίστοιχα αύξηση κατά 4,1% το 2021.

Για την ελληνική αγορά του Factoring εκτιμούμε ότι θα έχουμε μείωση της τάξης του 7% το 2020 και αντίστοιχα αύξηση 8% περίπου το 2021.

Οι σημαντικότεροι παράγοντες που θα καθορίσουν την πορεία του κλάδου τα προσεχή χρόνια είναι α) η δραστηριοποίηση του διεθνούς ανταγωνισμού, β) η είσοδος στον κλάδο νέων σχημάτων, γ) ο τεχνολογικός μετασχηματισμός, δ) η επέκταση του κλάδου στον όμορο χώρο της χρηματοδότησης του συνόλου της εφοδιαστικής αλυσίδας και ε) η ενδεχόμενη μείωση ή και σταδιακή θεσμική κατάργηση της μεταχρονολογημένης επιταγής ως μέσο πίστωσης. Όπως αναφέρθηκε, οι ελκυστικές αποδόσεις επί των απασχολούμενων και των ιδίων κεφαλαίων και τα ελεγχόμενα ποσοστά μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων εκτιμάται ότι θα προσελκύσουν το ενδιαφέρον για ενεργοποίηση στον κλάδο επενδυτικών σχημάτων. Επίσης, όσο το αξιόχρεο της χώρας θα βελτιώνεται, το ενδεχόμενο δραστηριοποίησης διεθνών σχημάτων με ή χωρίς μόνιμη εγκατάσταση θα αυξάνεται. Αν λάβει κανείς υπόψη και την ψηφιακή διείσδυση με την ενεργοποίηση εναλλακτικών παρόχων (fintechs) γίνεται αντιληπτό ότι το πλήθος των μονάδων που δραστηριοποιείται θα αυξηθεί σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

9. Απολογισμός των ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2019 - 2020

Κατά το 2019 και τους πρώτους μήνες του 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Ένωσης Factoring συνεδρίασε 6 φορές.

Τα κυριότερα θέματα τα οποία απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τις συνεδριάσεις του ήταν τα ακόλουθα:

- i. Τροποποιήσεις Νόμου σχετικά με τον Εξωδικαστικό Συμβιβασμό
- ii. Διοργάνωση συνεδρίου με αποκλειστικό αντικείμενο την πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων σε συνεργασία είτε με εξειδικευμένη εταιρεία είτε σε συνεργασία με το ΕΒΕΑ
- iii. Απόκτηση από την Ένωση ιδιότητας μέλους στον ΣΕΒ
- iv. Επικαιροποίηση του EUF Whitepaper
- v. Συμμετοχή του Νομικού Συμβούλου της Ένωσης στην επιτροπή νομικών θεμάτων (Legal Committee) του EU Federation
- vi. Η κατάργηση της εισφοράς του Ν. 128 στις πιστώσεις των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων
- vii. Η ένταξη του Factoring στην περίμετρο εγγυοδοτικών και επιδοτούμενων προγραμμάτων της ελληνικής κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας

¹¹ IMF, World Economic Outlook October 2020,

Επίσης κατά τη διάρκεια των ετών 2019 - 2020 οι κυριότερες ενέργειες του Διοικητικού Συμβουλίου συνοψίζονται στις εξής:

- **Φεβρουάριος 2019**
 - Παρουσίαση για το Factoring στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα “Διοίκηση Οικονομικών Μονάδων με κατεύθυνση Στρατηγικό Μάνατζμεντ” του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ.
 - Δημοσίευση Δελτίου Τύπου με τα μεγέθη της αγοράς για το 2018 σε έντυπα και ηλεκτρονικά ενημερωτικά μέσα επικοινωνίας.

- **Μάρτιος 2019**

Συμμετοχή στο 5ο Factoring & Commercial Finance Summit του EUFederation στην Λισαβόνα.

- **Απρίλιος 2019**
 - i. Συνάντηση με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

- **Μάιος 2019**
 - Συνάντηση με τη Διοίκηση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.
 - Συνάντηση με εκπροσώπους του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών.

- **Αύγουστος 2019**
 - Συνάντηση με τον Υφυπουργό Οικονομικών αρμόδιο για τη Φορολογική Πολιτική & τη Δημόσια Περιουσία.

- **Σεπτέμβριος 2019**
 - Συνάντηση με τον Γενικό Διευθυντή του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών.
 - Συνάντηση με τον αντιπρόεδρο του Συνδέσμου Εξαγωγέων Β. Ελλάδος.
 - Συμμετοχή στο workshop της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Supply Chain Finance.

- **Νοέμβριος 2019**
 - Χορηγική υποστήριξη & συμμετοχή του ΔΣ σε πάνελ με θέμα το Factoring στο ετήσιο ICAP Credit Risk Conference.
 - Συνάντηση με τον Υφυπουργό Οικονομικών αρμόδιο για τη Δημοσιονομική Πολιτική.

- **Δεκέμβριος 2019**
 - Συνάντηση με το Ελληνικό Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Χρηματοοικονομικών Διαφορών.

- **Φεβρουάριος 2020**
 - Διοργάνωση ημερίδας (workshop) με το Ελληνικό Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Χρηματοοικονομικών Διαφορών για τα μέλη – στελέχη της Ένωσης.

- **Απρίλιος 2020**
 - Επιστολή προς το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων για την επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του ιού COVID-19.

- **Μάιος 2020**

- Επικοινωνία με i) Assifact (Ιταλική Ένωση Factoring) και ii) ASF (Γαλλική Ένωση Factoring) για προγράμματα ενίσχυσης επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του ιού COVID-19 μέσω Factoring.

➤ **Ιούνιος 2020**

- Συνάντηση με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης & Επενδύσεων.
- Ψηφιακή τηλεδιάσκεψη με τις εταιρείες
 - i) E&Y,
 - ii) PwC και
 - iii) Grant Thornton.

➤ **Αύγουστος 2020**

- Επιστολή προς το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων για τις προοπτικές ανάπτυξης του θεσμού του Factoring στην Ελλάδα και τη συνεισφορά του στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

➤ **Οκτώβριος 2020**

- Ψηφιακή τηλεδιάσκεψη με τις εταιρείες
 - i) Coface,
 - ii) KPMG και
 - iii) Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.
- Εισηγήση Προέδρου ΔΣ στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της EBR “Fundamentals of Factoring and Payables Finance”.

➤ **Νοέμβριος 2020**

- Απαντητική επιστολή στο EUF αναφορικά με το Νέο Ορισμό Καθυστέρησης της ΕΒΑ (New Definition of Default)
- Αρθρογραφία Προέδρου ΔΣ στο έντυπο της Καθημερινής με θέμα “Ο ρόλος του Factoring στην ανάπτυξη των οικονομιών”.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ